

мнозинството на мѣстното българско население, което пѣкъ усвоило въ езика си сръбски елементи. Споредъ горното, юго-източна Македония, Сѣръ и околността му сж били подъ сръбската държава само 10 години (1345—1355 г.); Воденъ, Струмица и Мелникъ съ околнитѣ земи само 13 години (1342—1355 г.); Прилѣпско само 21 год. (1334—1355 г.); Велешко и Щипско само 25 год. (1330—1355 г.); Скопѣ, Дебъръ, Тетово 73 год. (1282, 1283—1355 г.). Нийдѣ въ Македония не знаемъ да е имало масови областни сръбски колонии. Сръбскитѣ прѣселенци сж идвали съ сръбската власть главно въ градоветѣ и крѣпоститѣ. Тѣхното влияние обаче слѣдъ идването на турцитѣ е съвсѣмъ намалѣло. Градоветѣ били заселени съ турско население, и по-голѣмата часть отъ старото християнско население било изтурчено или принудено да се прѣсне по околнитѣ села или по своитѣ чифлици; тамъ се е разсѣялъ и останалиятъ сръбски елементъ. Сегашното българско население въ повечето македонски градове е ново, придошло отъ околнитѣ села прѣзъ XVIII и XIX в. Знае се, че въ градове, като Скопѣ, Прилѣпъ, Кюстендилъ, Щипъ, християнското население било намалѣло съвсѣмъ и се крѣпѣло само въ нѣкои крайни махали, както напр. въ Ново-село при Щипъ, въ Вароша при Прилѣпъ, въ с. Колуша при Кюстендилъ и др.

За сръбското влияние въ сѣверна Македония е помогнала отчасти сръбската Печска патриаршия, подъ чието вѣдомство били поставени прѣзъ течение на двѣ столѣтия сѣверомакедонскитѣ епархии, именно отъ 1557 до 1766 г. Градоветѣ Скопѣ, Куманово, Тетово, Кюстендилъ, Дупница, Кратово, Щипъ и Самоковъ съ тѣхнитѣ области бѣха управлявани духовно отъ сърбитѣ, които ширѣха тамъ и сръбската книжнина и навици. На помощъ на това идѣха и сръбскитѣ старопечатни книги, които излизаха въ Венеция, Грачаница, Милешево и др. Самата сръбска духовна власть обаче е признавала, че нейното паство въ сѣверна Македония е било българско, както това знаемъ отъ редъ запазени паметници.¹⁾ Въ 1766 г. сѣверна Македония мина подъ вѣдомството на грѣцката Цариградска патриаршия.

Голѣмъ ударъ получи сръбството въ Рашка и българщината въ сѣверна Македония прѣзъ врѣме на турско-австрий-

¹⁾ Документи, № 49, 83 и др.